

emcdda.europa.eu

MEDDELELSE

Wolfgang Götz, direktør for Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug

i forbindelse med offentliggørelsen af
Årsberetningen for 2006 om narkotikasituationen i Europa
Må først frigives: kl. 11.00 CET – 23.11.2006

Lanceringen af EU's nye narkotikastrategi (2005–2012) markerer endnu et vigtigt skridt i måden Europatakler narkotikaproblemer. Strategien og den tilhørende handlingsplan (2005–2008) er konkrete eksempler på den stadig bredere enighed mellem medlemsstaterne og understreger deres fælles forpligtelse til at samarbejde og samordne deres indsats. Men enigheden standser ikke der. Selvom den nationale politik fortsat hører ind under de enkelte medlemsstater, og der stadig er mærkbare forskelle mellem landene når det gælder narkotikapolitikken — noget der sætter fornyet liv i debatten — er der meget længere imellem forskellene når det gælder de grundlæggende principper i narkotikapolitikken. Overordnet set går udviklingen i dag i samme retning.

I næsten alle europæiske lande indgår de politiske initiativer i en overordnet national narkotikastrategi eller -handlingsplan. I den indgående analyse af narkotikapolitikken, som offentliggøres i dag, afdækkes stærke tendenser til, at strategierne lægges bredere an for også at omfatte lovlige afhængighedsskabende stoffer, såsom alkohol, tobak og medicin, i tillæg til de ulovlige stoffer⁽¹⁾. Over to tredjedele af landene i undersøgelsen henviser nu eksplicit til begge slags stoffer i deres politikdokumenter på narkotikaområdet eller medtager lovlige stoffer i forebyggelses- og behandlingssammenhænge. Dette er klart en vel timet udvikling, for blandingsbrug af lovlige og/eller ulovlige stoffer forekommer stadig hyppigere i den europæiske narkotikakultur.

EONN står i dag over for udfordringen med at overvåge et meget bredere spektrum af stoffer end for et årti siden. Behandlingsinstitutionerne håndterer langt flere forskelligartede problemer i relation til brugen af stimulanser og blandingsbrug end nogen sinde før og beretter om en betydelig overlapning mellem narkotika- og alkoholproblemer. Ledetråden i dette års beretning er det presserende behov for at udarbejde en politik og initiativer, som formår at tage fat om narkotikaproblemet i dag i al sin kompleksitet og med dets mange facetter. Navnlig blandingsbrug er en stor udfordring for overvågningssystemerne, som hidtil har koncentreret sig om brugen af enkeltstoffer. At udvikle nye metoder for at forstå disse mønstre for stofbrug skal højt op på dagsordenen, hvis vi skal imødekomme behovet hos det stigende antal mennesker, som har problemer, der skyldes brug af en bred vifte af stoffer.

Udover at overvåge situationen i dag er vores vigtigste opgaver at holde udvig efter nye stoffer og foregribe kommende trusler mod folkesundheden. Det er sandsynligt, at nye former for narkotikabrug først vinder indpas hos nogle få individer, i små grupper eller i særlige regioner eller sociale miljøer. Vores mål er hurtigt at opfange alle nye stoffer og nye tendenser, således at vi kan påvise dem, inden de når at udvikle sig til store problemer.

I alt 14 nye psykoaktive stoffer blev for første gang officielt indberettet til EONN og Europol i 2005 gennem det tidlige varslingsystem (EWS)⁽²⁾. En væsentlig ny begivenhed i 2005 var fremkomsten og den hurtige udbredelse af det nye psykoaktive stof 1-(3-chlorphenyl)piperazin (mCPP). Medlemsstaterne har i højere grad påvist mCPP end noget andet nyt psykoaktivt stof, siden EWS begyndte at overvåge nye (syntetiske) stoffer i 1997.

I løbet af et år var mCPP blevet påvist i 20 af EU's medlemsstater, Rumænien og Norge, ofte markedsført som "en ny type ecstasy". Dette er et eksempel på, hvordan de, som medvirker ved fremstillingen af ulovlige stoffer, hele tiden søger at udvikle nye kemiske stoffer, som de kan tilbyde potentielle brugere. Systemet for tidlig varsling er vigtigt for at kunne gribe ind i en proces, hvor unges helbred i Europa udsættes for fare af mennesker, som søger profit.

I 2005 lancerede EONN også et pilotprojekt (E-POD — *European Perspectives on Drugs*), som har til formål at bidrage til at påvise, spore og forstå nye stoftendenser i Europa ⁽³⁾. Den første beretning ⁽⁴⁾ fra dette projekt påpegede den tilsyneladende stigning i tilgængeligheden og brugen af hallucinogene ('magiske') svampe siden 1990'erne. Ved at fokusere på bestemte stoffer på denne måde vil E-POD fungere som en fælleseuropæisk radar for nye moderigtige stoffer og hjælpe det enkelte land med hurtigt og effektivt at reagere mod brugen af dem og den sundhedsrisiko, de medfører.

Til sidst til amfetamin, der er det stof, som er forbundet med alvorlige folkesundhedsproblemer verden over. I Europa er problemerne forbundet med dette stof stadig begrænset til nogle få lande, men i løbet af det sidste år har flere EU-lande rapporteret om beslaglæggelser af amfetamin, hvilket klart viser, hvor vigtigt det er at intensivere overvågningen af de befolkningsgrupper, som er mest udsatte.

Dette bringer mig frem til Europa-Kommissionens forslag i 2005 om at genformulere EONN's forordning til også at omfatte disse nye udfordringer. Den ændrede forordning fastsætter for eksempel, at EONN også skal arbejde med nye former for stofbrug, særlig blandingsbrug, herunder samtidig brug af lovlige og ulovlige psykoaktive stoffer.

I den globale debat om narkotikaproblemet skortes der ikke på retorikken omkring behovet for en afbalanceret og evidensbaseret tilgang til narkotika. Denne retorik er, måske mere end noget andet sted, blevet til virkelighed i Europa. En styrke ved EU's nye narkotikastrategi og første handlingsplan er den enighed, der råder landene imellem når det gælder om at satse på både udbuds- og efterspørgselsreducerende tiltag. Der er også klar enighed om betydningen af informationsindsamling og -udveksling, spredning af god praksis og nødvendigheden af at lægge videnskabelig dokumentation til grund, når der skal træffes videnskabelige afgørelser om, hvilke foranstaltninger der er til borgernes bedste. Europa-Kommissionen skal med støtte fra EONN evaluere den nuværende handlingsplan med anvendelse af videnskabelig dokumentation.

EU's narkotikastrategier og handlingsplaner har i løbet af årene bidraget til at styrke nationale myndigheder og har styrket og været med til at forene Europas stemme. EONN arbejder for at give Europas beslutningstagere grundlag for at tage informerede politiske beslutninger ved at give dem objektive og stringente videnskabelige analyser af de oplysninger, som er tilgængelige om narkotikasituationen i Europa.

Man kan let blive deprimeret, når man tænker på de problemer, som narkotikaen påfører de enkelte europæere, deres familier og lokalsamfundet. Der er dog god grund til optimisme ved det at vi i Europa i dag har ikke bare en bedre forståelse af situationen, men også en mere fornuftsbaseret, åben og informeret dialog om narkotika end nogensinde før.

⁽¹⁾ Udvalgt tema: 'European drug policies: extended beyond illicit drugs?' <http://issues06.emcdda.europa.eu>

⁽²⁾ I henhold til Rådets afgørelse 2005/387/RIA af 10. maj 2005 om udveksling af oplysninger om, risikovurdering af og kontrol med nye psykoaktive stoffer (EUT L 127 af 20.5 2005).

Se også <http://www.emcdda.europa.eu/?nnodeID=17869>

⁽³⁾ Oprettet inden for rammerne af EU's narkotikahandlingsplan (2005–2008), som opfordrer til "udvikling af klar information om nye tendenser og mønstre for narkotikabrug og narkotikamarkeder".

⁽⁴⁾ 'Hallucinogenic mushrooms: an emerging trend case study' <http://www.emcdda.europa.eu/?nnodeid=7079>